

SARDAR PATEL UNIVERSITY
F Y BCom (External) Examination
Friday, 27 February 2015
10.30 am – 1.30 pm
ACC-101 : Accountancy I

Total Marks: 100

- Note:** (1) Figures to the right indicated full marks of the questions concerned.
 (2) Show your workings clearly wherever needed.

Q.1

- (A) 'A' and 'B' are partners in a firm sharing profits and losses in the ratio of 7:5. They admit 'C', their managing clerk, as a partner with $\frac{1}{6}$ th share in the future profits. 'C' is required to bring Rs.10000 as his capital and Rs.48000 for goodwill for his $\frac{1}{6}$ share in the profits, which he acquires $\frac{1}{24}$ th from A and $\frac{1}{8}$ th from B. The profit of the firm for the first year was Rs.24000. [15]

Give journal entries including those for distribution of profit.

- (B) Write short note on: Treatment of goodwill on retirement. [05]

OR

Q.1

- (A) The Balance Sheet of a firm of three partners sharing profits and losses equally on 30th June, 1996 was as follows: [15]

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
<u>Capitals:</u>		Goodwill	3000
Amar 7000		Machinery	10000
Bansi 5000		Debtors	4000
Kiran <u>13000</u>	25000	Stock	6400
Creditors	3000	Cash	6600
Bills Payable	2000		
	30000		30000

Bansi retires on 1st July, 1996. On this date machinery was valued at Rs.7000 and stock at Rs.7000. Amar and Kiran decided to share the profits and losses in the ratio of 3:2 after Bansi's retirement. Goodwill was revalued, but the partners decided not to change the book value of goodwill.

The retiring partner was paid Rs.6200 in cash in full settlement of his dues. Give journal entries and prepare the Balance Sheet of the firm after Bansi's retirement.

- (B) Write short note on: Problems arising on admission of a partner. [05]

Q.2

- (A) Bakula, Rasila, Premila and Ramila are partners sharing profits and losses in the ratio of 4:3:2:1 respectively. They decide to dissolve the firm from 31st March, 2000 on which date their Balance Sheet was as under: [15]

Balance Sheet

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Capitals:		Land and Building	70000
Bakula 110000		Machinery	10000
Premila <u>30000</u>	140000	Stock	40000
General Reserve	20000	Debtors 45000	
Profit-loss A/c	5000	Less: B.D.R <u>2000</u>	43000
Creditors	40000	Cash Balance	7000
Bills Payable	10000	Capital A/c:	
		Rasila 15000	
		Ramila <u>30000</u>	45000
	<u>215000</u>		<u>215000</u>

Land-Building Rs.45000, Machinery Rs.6000, Stock Rs.30000 and Debtors realised Rs.25000.

Creditors and Bills payable were paid 0.80 paise in a rupee. A liability of Rs.1500 not recorded in the books has to be settled for Rs.1000. Realisation expenses amounted to Rs.4000.

Ramila becomes insolvent and received Rs.20100 from her private property. Prepare the necessary Accounts.

- (B) Write short note on: Maximum Loss Method. [05]

OR

Q.2

- (A) 'A', 'B' and 'C' who were sharing profits and losses in the proportion of 3:2:1 decided to dissolve the firm on 1-4-2000 when their state of affairs was as follows: [15]

Balance Sheet

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Creditors	14000	Sundry Assets	45000
Capital Accounts:		Cash	5000
A 20000			
B 12000			
C <u>4000</u>	36000		
	<u>50000</u>		<u>50000</u>

Assets realised gradually as under in three installments: Rs.8000, Rs.13000 and Rs.12000.

Prepare a statement showing piecemeal distribution of cash in due order. (As per Surplus Capital Method)

- (B) Write note on: Steps to be taken on dissolution of partnership firm. [05]

Q.3

- (A) Yogesh and Mahesh are equal partners, who decide to sell their business to a newly started company on 1-4-2000. Their Balance Sheet as under on that date: [15]

Balance Sheet

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
<u>Capitals:</u>		Building	21000
Yogesh 20000		Machinery	12000
Mahesh <u>15000</u>	35000	Debtors	15000
Creditors	25000	Stock	13000
Depreciation		Cash on hand	2000
Fund for Building	3000		
	<u>63000</u>		<u>63000</u>

The company took over assets at the following prices:

Building Rs.22000, Machinery Rs.11000, Debtors Rs.14000, Stock Rs.12000 and Goodwill Rs.4000.

The company agreed to pay Rs.20000 in shares of Rs.10 each and the balance in cash. Shares were divided equally between the partners and the balance was paid in cash.

Draft journal entries and set out necessary accounts in the books of the firm.

- (B) Explain: Types of Shares and Share Capital. [05]

OR

Q.3

- (A) On 1st January Vikas Engineering Limited offered 10000 shares of Rs.10 each to the public, payable as under: [15]

On Application Rs.2 per share

On Allotment Rs.2.50 per share

On First Call Rs.3 per share

On Second Call Rs.2.50 per share

By 15th February applications were received for 9000 shares.

Allotment was made on 1st March and all sums due on allotment were received on 15th March. First call was made on 15th May and the call money due was received in full with the exception of 1000 shares.

Prepare necessary Ledger Accounts and prepare the Balance Sheet as on 1st August, 2006.

- (B) Why is a partnership firm converted into a joint stock company? Give entries in the books of the firm on such conversion. [05]

Q.4

- (A) From the following information construct a B/S in horizontal form and arrange assets and liabilities in order of liquidity. [15]

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Capital	80000	Investments	5000
Land and Building	50000	Drawings	6000
Closing Stock	15000	Net Profit	35000
Cash Balance	400	Furniture	4000
Bank Balance	10000	A's Loan	8100
Debtors	35000	Bills Receivable	8000
Creditors	30000	Bills Payable	4500
Plant & Machinery	8000		

(B) Define Balance Sheet and explain the purposes of preparing it. [05]

OR

Q.4 Interpret the following account of Mr. Shah in the books of [20]
M/s. Patel & Co.

Mr. Shah's Account

Date	Particular	Rs.	Date	Particular	Rs.
2000			2000		
Jan 1	To Balance b/d	6000	Jan 12	By Bills Receivable A/c	4000
May 25	" Sales A/c	5000	Jan 12	" Sales Return A/c	1000
Sep. 8	" Bills payable A/c	2500	Jan 12	" Bank A/c	950
Sep. 8	" Interest A/c	500	Jan 12	" Discount A/c	50
Sep. 8	" Sales A/c	7000	June 5	" Bank A/c	2350
Dec. 12	" Bills Receivable A/c	8000	June 5	" Discount A/c	150
Dec. 12	" Interest A/c	400	June 5	" Bills Receivable A/c	2500
Dec. 15	" Sales a/c	5000	Sept. 8	" Bank A/c	2000
			Sept. 8	" Bills Receivable A/c	8000
			Dec.15	" Bank A/c	8400
			Dec.31	" Balance A/c	5000
		34400			34400

Q.5 The following balance were recorded in the books of Niranjn Silk [20]
Mills Co. Ltd. on 31st March, 2006.

Debit Balance	Rs.	Credit Balance	Rs.
Calls in Arrears (Eq. shares)	10000	7.5% Pref. Share	
Opening Stock	33300	Capital	100000
Purchase	106500	Equality Share Capital	200000
Land and Building	170000	Share Forfeiture A/c	4500
Plant and Machinery	115000	Securities Premium	16500
Preliminary Expenses	6000	Capital Reserve	55000
Furniture	32000	General Reserve	90000
Investments	165700	Provident Fund	13000
Loose Tools	12000	5% Debenture	
Debtors	66000	(Mortgage)	50000
Productive Wages	35200	Sales	260000
Deb. Red. Fund		Creditors	33000
Investments	20000	P&L Account	5500
Salaries	57000	Bank loan	25400
Rent, Rates and Taxes	20000	Public Deposit	14600
Director's Fees	3500	Income from	
Postage & Telegrams	6500	investments	9500
Provident Fund		Debenture	
Contribution	2500	Redemption Fund	20000
Cash and Bank Balance	10800	Reserve for Bad	
Income Tax	28000	Debts	3000
	900000		900000

You are required to prepare Profit and Loss Account for the year ended on 31st March, 2006 and Balance Sheet on that date after taking into account the following additional information.

- (1) The stock on 31-3-2006 was Rs.95400.
- (2) Provide 5% Reserve for Bad Debts on Debtors.
- (3) Prepaid Rent amounted to Rs.2000.

- (4) Provide Depreciation on Plant and Machinery at 2%, on Furniture at 5% and on Land and Building at 4%.
- (5) Outstanding Expenses:
Productive Wages Rs.2500, Salaries Rs.3000, Rate and Taxes Rs.1500.
- (6) Transfer Rs.25000 to General Reserve.
- (7) The directors of the company recommended 7.5% dividend on Pref. Share Capital and 10% on Equity Share Capital.
- (8) The Authorized Capital of the Company amount to Rs.500000.

OR

Q.5

- (A) Prepare a Balance Sheet of a Company in accordance with [15]
Companies Act, 1956 with imaginary figures.
- (B) What details are shown under the heading "Investments"? [05]

* * *

SARDAR PATEL UNIVERSITY
FY BCom (External) Examination
Friday, 27th February 2015
10.30 am - 1.30 pm
ACC 101 - Accountancy I

કુલ ગુણ : ૧૦૦

- નોંધ : ૧. જમણી બાજુ દર્શાવેલા આંકડા પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
 ૨. જરૂર જણાય ત્યાં ગણતરી સ્પષ્ટ દર્શાવો.

પ્ર.૧

- (અ) 'અ' અને 'બ' એ પેઢીમાં ભાગીદારો છે અને તેઓ ઉપના પ્રમાણમાં નફો-નુકશાન વહેંચી લે છે, (૧૫)
 તેઓ પોતાના મેનેજિંગ કારકુન 'ક' ને ભાગીદાર તરીકે ભવિષ્યના નફામાં ૧/૬ ભાગ આપી દાખલ કરવાનું કબૂલે છે. 'ક' પોતાની રૂા. ૧૦૦૦૦ની મૂડી ઉપરાંત રૂા. ૪૮૦૦૦ પોતાની ૧/૬ ભાગની પાઘડી પેટે લાવે છે, જે તે 'અ' પાસેથી ૧/૨૪ અને 'બ' પાસેથી ૧/૮ પ્રમાણમાં મેળવે છે.
 'ક' ભાગીદાર થયા પછી પહેલા વર્ષનો નફો રૂા. ૨૪૦૦૦ થયો.
 નફાની વહેંચણી સહિતની જરૂરી આમનોંધ આપો.

- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : નિવૃત્તિ વખતે પાઘડીની અસર. (૦૫)

અથવા

પ્ર.૧

- (અ) સરખા પ્રમાણમાં નફો-નુકશાન વહેંચી લેતા ભાગીદારોની પેઢીનું તા. ૩૦મી જૂન, ૧૯૯૬ના રોજનું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે હતું. (૧૫)

પાકું સરવૈયું

મૂડી અને દેવાં	રૂા.	મિલકત અને લેણાં	રૂા.
મૂડી:		પાઘડી	૩૦૦૦
અમર	૭૦૦૦	ચંત્રો	૧૦૦૦૦
બંસી	૫૦૦૦	દેવાદારો	૪૦૦૦
કિરણ	૧૩૦૦૦	સ્ટોક	૬૪૦૦
લેણદારો		રોકડ	૬૬૦૦
દેવી હૂંડી			
	૩૦૦૦૦		૩૦૦૦૦

તા. ૧લી જુલાઈ, ૧૯૯૬ના રોજ બંસી નિવૃત્ત થાય છે. આ તારીખે ચંત્રોની કિંમત રૂા. ૭૦૦૦ અને સ્ટોકની કિંમત રૂા. ૭૦૦૦ આંકવામાં આવી હતી. બંસીના નિવૃત્ત થયા પછી અમર અને કિરણ ૩:૨ના પ્રમાણમાં નફો-નુકશાન વહેંચવાના છે. પાઘડીની કિંમતનું પુનર્મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું. પાકા સરવૈયામાં દર્શાવેલ કિંમતમાં ફેરફાર દર્શાવવાનો નથી. નિવૃત્ત થનાર ભાગીદારને તેની લેણી નીકળતી કુલ રકમ રૂા. ૬૨૦૦ રોકડેથી ચૂકવી આપવામાં આવી.

ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા માટે જરૂરી આમનોંધ લખો અને બંસીના નિવૃત્ત થયા પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : ભાગીદારના પ્રવેશ સમયે ઉદ્ભવતા પ્રશ્નો. (૦૫)

પ્ર.૨

- (અ) બકુલા, રસીલા, પ્રેમીલા અને રમીલા અનુક્રમે ૪:૩:૨:૧ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચી લેતા ભાગીદારો છે. તેઓએ ૩૧મી માર્ચ ૨૦૦૦ના રોજ તેમની પેઢીનું વિસર્જન કરવાનું નક્કી કર્યું, જે દિવસે તેમનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે હતું. (૧૫)

પાકું સરવૈયું

મૂડી - દેવાં	રૂા.	મિલકત - લેણાં	રૂા.
મૂડી ખાતાં:		જમીન-મકાન	૭૦૦૦૦
બકુલા ૧૧૦૦૦૦		મશીનરી	૧૦૦૦૦
પ્રેમીલા ૩૦૦૦૦	૧૪૦૦૦૦	સ્ટોક	૪૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૨૦૦૦૦	દેવાદારો ૪૫૦૦૦	૬૬૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૫૦૦૦	- ઘા. અના. -૨૦૦૦	૪૩૦૦૦
લેણદારો	૪૦૦૦૦	રોકડ સિલક	૭૦૦૦
દેવીહૂંડી	૧૦૦૦૦	મૂડી ખાતાં:	
		રમીલા ૧૫૦૦૦	
		રમીલા ૩૦૦૦૦	૪૫૦૦૦
	૨૧૫૦૦૦		૨૧૫૦૦૦

જમીન-મકાનના રૂા. ૪૫૦૦૦, મશીનરીના રૂા. ૬૦૦૦, સ્ટોકના રૂા. ૩૦૦૦૦ અને દેવાદારોના રૂા. ૨૫૦૦૦ ઉપજ્યા.

લેણદારો અને દેવીહૂંડીના રૂા. ૮૦ પૈસા લેખે ચૂકવવામાં આવ્યા. રૂા. ૧૫૦૦૦નું એક દેવું જેની ચોપડે નોંધ થઈ નહોતી તે રૂા. ૧૦૦૦ આપી પતાવટ કરી. વિસર્જન અર્થે રૂા. ૪૦૦૦ થયો.

રમીલા નાદાર થઈ અને તેની મિલકતમાંથી ફક્ત રૂા. ૨૦૧૦૦ વસૂલ કરી શકાયા. જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

- (બ) ટૂંકનોંધ લખો: મહત્તમ નુકસાનની પદ્ધતિ. (૦૫)

અથવા

પ્ર.૨

- (અ) ‘અ’, ‘બ’ અને ‘ક’ એક પેઢીના ભાગીદારો હતા, જેઓ અનુક્રમે ૩:૨:૧ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા હતા. તા. ૧-૪-૨૦૦૦ના રોજ તેમણે પેઢીનું વિસર્જન કર્યું ત્યારે તેમનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું. (૧૫)

પાકું સરવૈયું

મૂડી - દેવાં	રૂા.	મિલકત - લેણાં	રૂા.
લેણદારો	૧૪૦૦૦	પરચૂરણ મિલકતો	૪૫૦૦૦
મૂડી ખાતાં:		રોકડ	૫૦૦૦
અ ૨૦૦૦૦			
બ ૧૨૦૦૦			
ક ૪૦૦૦	૩૬૦૦૦		
	૫૦૦૦૦		૫૦૦૦૦

મિલકતોનું ધીમે ધીમે વેચાણ કરતાં તેની ઉપજ નીચે મુજબ ત્રણ હપ્તે મળી.

રૂા. ૮૦૦૦, રૂા. ૧૩૦૦૦ અને રૂા. ૧૨૦૦૦

આ રકમોની ભાગીદારો વચ્ચે હપ્તે હપ્તે વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો. (મૂડી વધારાની પદ્ધતિ મુજબ)

(બ) નોંધ લખો : ભાગીદારી પેઢીનું વિસર્જન થતા લેવાનાં જરૂરી પગલાં. (૦૫)

પ્ર.૩
(અ) યોગેશ અને મહેશે સરખે હિસ્સે નફો-નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તા. ૧-૪-૨૦૦૦ના રોજ તેમણે ધંધો નવી શરૂ કરેલ કંપનીને વેચી દેવાનું નક્કી કર્યું, તે તારીખનું તેમનું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે હતું. (૧૫)

પાકુ સરવૈયું

દેવાં	રૂા.	લેણાં	રૂા.
યોગેશની મૂડી	૨૦૦૦૦	મકાન	૨૧૦૦૦
મહેશેની મૂડી	૧૫૦૦૦	ચંત્રો	૧૨૦૦૦
લેણદારો	૨૫૦૦૦	દેવાદારો	૧૫૦૦૦
મકાન અંગે ઘસારા ભંડોળ	૩૦૦૦	સ્ટોક	૧૩૦૦૦
		રોકડ સિલક	૨૦૦૦
	૬૩૦૦૦		૬૩૦૦૦

કંપનીએ મિલકતો નીચે જણાવેલ કિંમતે ખરીદી:

મકાન રૂા. ૨૨૦૦૦, ચંત્રો ૧૧,૦૦૦, દેવાદારો રૂા. ૧૪૦૦૦, સ્ટોક રૂા. ૧૨૦૦૦ અને પાઘડી રૂા. ૪૦૦૦

કંપનીએ ખરીદ કિંમત પેટે રૂા. ૧૦નો એક એવા રૂા. ૨૦૦૦૦ શેર અને બાકીની રકમ રોકડમાં ચૂકવી આપી. પેઢીએ લેણદારોને રોકડ રકમ આપીને દેવું ચૂકવે કર્યું. કંપનીના શેર યોગેશ અને મહેશે વચ્ચે સરખા પ્રમાણમાં વહેંચી આપ્યા અને બાકી નીકળતી રકમ પેઢીએ તેમને રોકડમાં ચૂકવી આપી.

ઉપર જણાવેલ વ્યવહારો અંગે ભાગીદારી પેઢીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો તથા જરૂરી ખાતાં પણ ખોલો.

(બ) સમજાવો : શેરના પ્રકાર અને શેરમૂડીના પ્રકાર. (૦૫)

અથવા

પ્ર.૩
(અ) ૧લી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૬ના રોજ વિકાસ એન્જિનિયરીંગ લિમિટેડે રૂા. ૧૦નો એક એવા ૧૦૦૦૦ ઇક્વિટી શેર બહાર પાડ્યા. નાણાં નીચે મુજબ ભરવાનાં હતા. (૧૫)

અરજી સાથે રૂા. ૨

મંજૂરી સાથે રૂા. ૨.૫૦

પ્રથમ હપ્તા સાથે રૂા. ૩

બીજા હપ્તા સાથે રૂા. ૨.૫૦

તારીખ ૧૫મી ફેબ્રુઆરી સુધીમાં ૬૦૦૦ શેર માટે અરજીઓ મળી. તા. ૧લી માર્ચના રોજ બધા શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યા અને ૧૫મી માર્ચના રોજ મંજૂરીનાં નાણાં મળી ગયા. ૧૫મી મેના રોજ પ્રથમ હપ્તો મંગાવવામાં આવ્યો. ૧લી જૂનના રોજ પૂરેપૂરો મળી ગયો. ૧૫મી જૂનના રોજ બીજો હપ્તો મંગાવવામાં આવ્યો. ૧લી ઓગસ્ટના રોજ ૧૦૦૦ શેર પર બીજા હપ્તા સિવાય બાકીના બધા શેરો પર હપ્તાનાં નાણાં મળી ગયા.

જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરો અને ૧લી ઓગસ્ટ ૨૦૦૬ના રોજ પાકા સરવૈયામાં એ વિગતો કઈ રીતે દર્શાવાશે તે જણાવો.

(બ) ભાગીદારી પેઢીનું કંપનીમાં શા માટે રૂપાંતર કરવામાં આવે છે ? આ અંગે ભાગીદારી પેઢીના ચોપડામાં લખાતી જરૂરી આમનોંધ જણાવો. (૦૫)

પ્ર.૪

(અ) નીચે આપેલ વિગતો પરથી આડુ પાકું સરવૈયું બનાવો અને મિલકતો તથા દેવાં પ્રવાહિતાના ક્રમમાં ગોઠવો.

(૧૫)

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
મૂડી	૮૦૦૦૦	રોકાણો	૫૦૦૦
જમીન-મકાન	૫૦૦૦૦	ઉપાડ	૬૦૦૦
આખર સ્ટોક	૧૫૦૦૦	ચોખ્ખો નફો	૩૫૦૦૦
રોકડ સિલક	૪૦૦	ફર્નિચર	૪૦૦૦
બેંક સિલક	૧૦૦૦૦	‘અ’ ને લોન	૮૧૦૦
દેવાદારો	૩૫૦૦૦	લેણીહૂંડી	૮૦૦૦
લેણદારો	૩૦૦૦૦	દેવીહૂંડી	૪૫૦૦
સાંચા અને ચંત્રો	૮૦૦૦		

(બ) પાકા સરવૈયાની વ્યાખ્યા આપી તે તૈયાર કરવાના હેતુઓ જણાવો.

(૦૫)

અથવા

પ્ર.૪ મેસર્સ પટેલ એન્ડ કંપનીના ચોપડે નીચે આપેલ શ્રી શાહના ખાતા પર વિવેચન કરો.

(૨૦)

શાહનું ખાતું

તારીખ	વિગત	રૂ.	તારીખ	વિગત	રૂ.
૨૦૦૦			૨૦૦૦		
જાન્યુ. ૧	બાકી આગળ લાવ્યા	૬૦૦૦	જાન્યુ. ૧૨	લેણી હૂંડી	૪૦૦૦
મે ૨૫	વેચાણ ખાતે	૫૦૦૦	જાન્યુ. ૧૨	વેચાણ પરત ખાતે	૧૦૦૦
સપ્ટે. ૮	લેણીહૂંડી ખાતે	૨૫૦૦	જાન્યુ. ૧૨	બેંક ખાતે	૯૫૦
સપ્ટે. ૮	વ્યાજ ખાતે	૫૦૦	જાન્યુ. ૧૨	વટાવ ખાતે	૫૦
સપ્ટે. ૮	વેચાણ ખાતે	૭૦૦૦	જૂન ૫	બેંક ખાતે	૨૩૫૦
ડિસે. ૧૨	લેણીહૂંડી ખાતે	૮૦૦૦	જૂન ૫	વટાવ ખાતે	૧૫૦
ડિસે. ૧૨	વ્યાજ ખાતે	૪૦૦	જૂન ૫	લેણીહૂંડી ખાતે	૨૫૦૦
ડિસે. ૧૫	વેચાણ ખાતે	૫૦૦૦	સપ્ટે. ૮	બેંક ખાતે	૨૦૦૦
			સપ્ટે. ૮	લેણીહૂંડી ખાતે	૮૦૦૦
			ડિસે. ૧૫	બેંક ખાતે	૮૪૦૦
			ડિસે. ૩૧	બા.આ. લઈ ગયા	૫૦૦૦
		૩૪૪૦			૩૪૪૦
		૦			૦

પ્ર.પ નિરંજન સિલ્ક મિલ્સ કંપની લિમિટેડના ચોપડે તા. ૩૧ માર્ચ, ૨૦૦૬ના રોજ નીચે પ્રમાણે બાકીઓ હતી. (૨૦)

ઉદાર બાકીઓ	રૂ.	જમા બાકીઓ	રૂ.
બાકી હપ્તા (ઈક્વિટી શેરના)	૧૦૦૦૦	૭.૫% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	૧૦૦૦૦૦
શરૂઆતનો સ્ટોક	૩૩૩૦૦	ઈક્વિટી શેરમૂડી	૨૦૦૦૦૦
ખરીદી	૧૦૬૫૦૦	શેરજમી ખાતું	૪૫૦૦
જમીન અને મકાન	૧૭૦૦૦૦	જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૧૬૫૦૦
સાંચા અને ચંત્રો	૧૧૫૦૦૦	મૂડી અનામત	૫૫૦૦૦
પ્રાથમિક ખર્ચા	૬૦૦૦	સામાન્ય અનામત	૬૦૦૦૦
ફર્નિચર	૩૨૦૦૦	પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૧૩૦૦૦
રોકાણો	૧૬૫૭૦૦	૫%ના ગીરો ડિવેન્યર	૫૦૦૦૦
છૂટાં ઓજારો	૧૨૦૦૦	વેચાણ	૨૬૦૦૦૦
દેવાદારો	૬૬૦૦૦	લેણદારો	૩૩૦૦૦
ઉત્પાદક મજૂરી	૩૫૨૦૦	નફા-નુકસાન ખાતું	૫૫૦૦
ડિવેન્યર પરતનિધિ રોકાણો	૨૦૦૦૦	બેંક લોન	૨૫૪૦૦
પગાર	૫૭૦૦૦	જાહેર થાપણો	૧૪૬૦૦
ભાડુ, કર અને વેરા	૨૦૦૦૦	રોકાણોની આવક	૬૫૦૦
ડિરેક્ટરોની ફી	૩૫૦૦	ડિવેન્યર પરતનિધિ	૨૦૦૦૦
તાર-ટપાલ ખર્ચ	૬૫૦૦	ઘાલખાધ અનામત	૩૦૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડ ફાળો	૨૫૦૦		
રોકડ તથા બેંક સિલક	૧૦૮૦૦		
આવકવેરો	૨૮૦૦૦		
	૬૦૦૦૦૦		૬૦૦૦૦૦

નીચે આપેલી વધારાની માહિતીના આધારે તમારે તા. ૩૧મી માર્ચ ૨૦૦૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું તથા તે દિવસનું પાકુ સરવૈયું તૈયાર કરો.

- ૧) તા. ૩૧-૩-૨૦૦૬ના રોજ સ્ટોક રૂ. ૬૫૪૦૦નો છે.
- ૨) દેવાદારો પર ૫% લેખે ઘાલખાધ અનામત રાખો.
- ૩) અગાઉથી ચૂકવેલ ભાડુ રૂ. ૨૦૦૦ છે.
- ૪) ફર્નિચરના પર ૫% લેખે સાંચા અને ચંત્રો પર ૨% લેખે અને જમીન તથા મકાન પર ૪% લેખે ઘસારો કાપો.
- ૫) ખર્ચના બાકી દેવા: ઉત્પાદક મજૂરી રૂ. ૨૫૦૦, પગાર રૂ. ૩૦૦૦ અને કરવેરા રૂ. ૧૫૦૦.
- ૬) સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ. ૨૫૦૦૦ લઈ જાઓ.
- ૭) સંચાલકોએ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી પર ૭.૫% લેખે અને ઈક્વિટી શેરમૂડી પર ૧૦% લેખે ડિવિડન્ડની ભલામણ કરી છે.
- ૮) કંપનીની સત્તાવાર થાપણ રૂ. ૫૦૦૦૦૦ની છે.

અથવા

પ્ર.પ (અ) કંપની ધારા, ૧૯૫૬ મુજબનું કાલ્પનિક આંકડાઓ સાથેનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો. (૧૫)

(બ) રોકાણોના શિર્ષક હેઠળ કઈ કઈ વિગતો બતાવવવી આવશ્યક છે ? (૦૫)

